

---

# Hva former befolkningens oppfatninger om helse og sykdom?

---

ARTIKKEL

FALKUM E

LARSEN Ø

---

## Sammendrag

Befolkningens helseoppfatninger formes av et stort antall demografiske, sosiale og individuelle faktorer. Forskingen på området har i hovedsak hatt et sosialpsykologisk og sosiologisk tyngdepunkt, og tre hovedmodeller har dominert feltet: en modell basert på kognitiv utviklingspsykologi, en modell som tar utgangspunkt i personens opplevelse av kontroll og en med personens sårbarhet som kjernevariabel. De aktuelle samfunnsmessige rammefaktorene har vært mindrestudert.

Med utgangspunkt i en modell som inkluderer sentrale elementer fra alle de tre ovennevnte modellene diskuterer vi i denne artikkelen hvordan endringer i sykkelighet og sykdomspanorama, nettverkssvikt, opplevelse av usikkerhet og medisinsens søkelys på risiko for fremtidig sykdom virker inn på befolkningens oppfatninger om helse og sykdom. Dens samlede effekt av risikofokusering og sviktende sosiale nettverk synes å være den sentrale drivkraften bak innlemmelsen av nye livsområder i den medisinske sfæren.

---

Publisert: 10. desember 1999. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 9. februar 2026.